

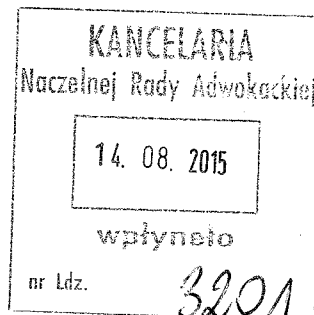

ZASTĘPCA SZEFA
KANCELARII SEJMU

Adam Podgórski

GMS-2015-173-225/15

Warszawa, dnia *11* sierpnia 2015 r.

Pan

Andrzej Zwara

Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej

Szanowny Panie Prezesie

Z upoważnienia Marszałka Sejmu, uprzejmie przekazuję - w trybie art. 58 pkt 9 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2015 r. poz. 615) - poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Andrzej Jaworski), z prośbą o wyrażenie opinii.

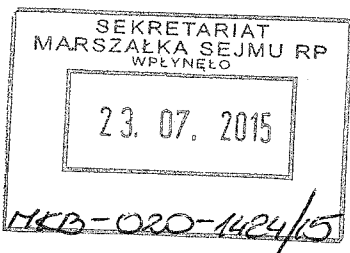
Z poważaniem

**Klub Parlamentarny
Prawo i Sprawiedliwość**

Warszawa, dnia 23 lipca 2015 r.

**Grupa Posłów
na Sejm RP
Klubu Parlamentarnego
Prawo i Sprawiedliwość**

**Szanowna Pani
Małgorzata Kidawa - Błońska
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1997 r., Nr 78, poz. 483) oraz art. 32 ust. 2 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2012 r. poz. 32 t.j.) niżej podpisani posłowie składają projekt ustawy:

- o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego

Na podstawie art. 34 ust. 1 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upowazniamy Pana posła Andrzeja Jaworskiego.

USTAWA

z dnia...

o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego

Art. 1.

W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 187 § 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) dokładnie określone żądanie, a w sprawach o prawa majątkowe także oznaczenie wartości przedmiotu sporu, chyba że przedmiotem sprawy jest oznaczona kwota pieniężna i wykazanie, że dochodzone roszczenie nie uległo przedawnieniu lub, że dłużnik zrzekł się skorzystania z zarzutu przedawnienia;”
- 2) w art. 797 § 1 otrzymuje brzmienie:
"§ 1. We wniosku lub żądaniu przeprowadzenia egzekucji z urzędu należy wskazać świadczenie, które ma być spełnione i wykazać, że dochodzone roszczenie nie uległo przedawnieniu lub, że dłużnik zrzekł się skorzystania z zarzutu przedawnienia, oraz sposób egzekucji. Do wniosku lub żądania należy dołączyć tytuł wykonawczy.”.

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

Zmiany zaproponowane w niniejszym projekcie dotyczą obligatoryjnej treści pozwu, który może wywołać określone skutki prawne po spełnieniu przesłanek z art. 187 k.p.c. jak również obligatoryjnej treści wniosku lub żądania przeprowadzenia egzekucji z urzędu determinującego wszczęcie postępowania egzekucyjnego. Potrzeba zmian powodowana jest ujawnieniem się problemów związanych z nagminnym dochodzeniem roszczeń przedawnionych, szczególnie na etapie postępowań egzekucyjnych.

Projektowane przepisy art. 187 k.p.c. i art. 797 k.p.c. związane są z wprowadzeniem obowiązku wykazania przez powoda czy wierzyciela, że dochodzone roszczenie nie uległo przedawnieniu lub, że dłużnik zrzekł się skorzystania z zarzutu przedawnienia. Do tej pory sąd nie miał obowiązku badania z urzędu, czy doszło do przedawnienia roszczenia. Wynika to z dwóch podstawowych przyczyn, a mianowicie obecny system procedury cywilnej to tzw. system kontradiktoryjny – tj. sporny. To strony są głównymi graczami na arenie procesu. Sąd jest jedynie arbitrem rozstrzygającym zasadność twierdzeń podnoszonych przez strony – sam nie powinien ingerować w postępowanie – a w szczególności w zarzuty, które strony mogą podnieść. Jedyna pomoc jakiej może udzielić sąd – to pomoc proceduralna, czyli wskazanie stronie nie posiadającej wiedzy prawniczej w jaki sposób dokonać czynności procesowej, jednak bez wskazywania, co musi zrobić.

Po wejściu w życie ustawy z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej - Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 43, poz. 189 ze zm.) działanie sądu z urzędu zostało zdecydowanie ograniczone, niemniej jednak nie zostało ono całkowicie wyłączone. Sąd nadal może zgodnie z art. 232 k.p.c. (choć nie jest to jego obowiązek) dopuścić dowód niewskazany przez stronę, a ponadto winien, jak już wcześniej wspomniano - udzielać stronom i uczestnikom postępowania, występującym w sprawie bez adwokata, radcy prawnego, rzecznika patentowego lub radcy Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, potrzebnych wskazówek, co do czynności procesowych (a więc i co do potrzeby udowodnienia istotnych okoliczności faktycznych) oraz pouczać ich o skutkach prawnych tych czynności i skutkach zaniechań. Druga przyczyna ma charakter materialno-prawny - sąd nie zawsze ma wiedzę, czy roszczenie jest przedawnione, ponieważ różne okoliczności przerywają bieg przedawnienia, powodując, że biegnie on od nowa.

Zmianom w ustawie z dnia 17 listopada 1964 r., przyświeca idea wyeliminowania dochodzenia roszczeń przedawnionych i udzielenie ochrony prawnej przede wszystkim tym osobom, które mogły w zaistniałych prawnych okolicznościach skutecznie skorzystać z zarzutu przedawnienia. Należy mieć na uwadze, że zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Przepis ten - określający samą zasadę rozkładu ciężaru dowodu, został zamieszczony w Kodeksie cywilnym, czyli w ustawie normującej zagadnienia materialnoprawne. Stanowi on, że kto powołując się na przysługujące mu prawo, żąda czegoś od innej osoby, jest obowiązany udowodnić fakty (okoliczności faktyczne) uzasadniające to żądanie. Ten zaś, kto odmawia uczynienia zadość roszczeniu, a więc neguje uprawnienie żądającego, jest obowiązany udowodnić fakty wskazujące na to, że uprawnienie żądającemu nie przysługuje. Chociaż art. 6 został zamieszczony jako norma materialnoprawna w Kodeksie cywilnym, to w praktyce jest on stosowany, w postępowaniu sądowym.

Zgodnie z art. 117 k.c.:

„§1. Z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu.

„§ 2. Po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Jednakże zrzeczenie się zarzutu przedawnienia przed upływem terminu jest nieważne.”

Zarzut przedawnienia może być zatem skutecznie podniesiony tylko po upływie terminu przedawnienia. W obecnie obowiązującym stanie prawnym:

- 1) zarzut przedawnienia nie musi być podniesiony w toku procesu, może on być podniesiony także przed wytoczeniem powództwa, gdy tylko wierzyciel zażąda od dłużnika spełnienia świadczenia.
- 2) z dalszym istnieniem przedawnionego roszczenia związane są pewne skutki prawne, które sprawiają, że nie staje się ono bezprzedmiotowe – można bowiem zgodnie z art. 502 k.c. potrącić przedawnioną wierzytelność, jeżeli w chwili, gdy potrącenie stało się możliwe, przedawnienie jeszcze nie nastąpiło; nie można jednak zgodnie z art. 411 pkt 3 k.c. żądać zwrotu świadczenia, jeżeli zostało ono spełnione w celu zadośćuczynienia przedawnionemu roszczeniu.
- 3) zrzeczenie się zarzutu przedawnienia powoduje przekształcenie - z mocy prawa - zobowiązania naturalnego z powrotem w zaskarżalne roszczenie.

Wprowadzenie zmian w zakresie obowiązku wykazania przez powoda, czy wierzyciela, że dochodzone roszczenie nie uległo przedawnieniu lub, że dłużnik zrzekł się skorzystania z zarzutu przedawnienia – obowiązku nie naruszającego ogólnej zasady rozkładu ciężaru dowodu określonej w art. 6 k.c. - i realizacji tego obowiązku już na etapie pisma procesowego wszczynającego postępowanie sądowe, czy egzekucyjne, wyeliminuje sytuację, w której dłużnik musiałby spełnić roszczenie przedawnione – innymi słowy – pozbawiony zostałby ochrony prawnej przed działaniami nierzetelnego wierzyciela (powoda). Obecnie obowiązujące przepisy prawne przewidują jedynie możliwość obrony dłużnika w drodze powództwa określonego w art. 840 k.p.c. Na podstawie tego przepisu dłużnik może żądać pozbawienia tytułu wykonawczego w całości lub w części albo jego ograniczenia. Niezależnie od podstawy powołanej przez dłużnika, jako mającej uzasadniać pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, powództwo to nie jest kontynuacją postępowania, w którym zapadło prawomocne lub natychmiastowo wykonalne orzeczenie sądowe opatrzone klauzulą wykonalności. Istotę powództwa opozycyjnego stanowi żądanie udzielenia ochrony dłużnikowi zwalczającemu wykonalność prawomocnego wyroku. Wyrok pozbawiający wykonalność tytułu wykonawczego w całości lub w określonym zakresie uniemożliwia prowadzenie egzekucji na podstawie takiego tytułu w całości lub w części uwzględniającej powództwo. I tak na podstawie art. 840 § 1 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli:

- 1) przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;
- 2) po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie;
- 3) małżonek, przeciwko któremu sąd nadał klauzulę wykonalności na podstawie art. 787 k.p.c, wykaże, że egzekwowane świadczenie wierzycielowi nie należy się, przy czym małżonkowi temu przysługują zarzuty nie tylko z własnego prawa, lecz także te, których jego małżonek wcześniej nie mógł podnieść.

Jednakże, nie ulega wątpliwości, że - jak kategorycznie wskazał Sąd Najwyższy w

następujących orzeczeniach: postanowieniu z dnia 30 maja 2014 r. II CSK 679/13 (LEX nr 1475081), wyroku z dnia 17 listopada 1988 r., sygn. I CR 255/88 (LEX nr 8929), wyroku z dnia 20 stycznia 1978 r. III CKN 310/77, nie publ.; wyroku z dnia 24 czerwca 1997 r., III CKN 41/97, nie publ.; wyroku z 4 kwietnia 2002 r. I PKN 197/01, (Wokanda 2002/12/27), wyroku z 14 maja 2010 r., II CSK 592/09, (LEX nr 677750) - pomimo iż roszczenie objęte powództwem z art. 840 k.p.c. w ogóle nie ulega przedawnieniu, przewidzianemu w art. 117 § 1 k.c. i art. 125 § 1 k.c., to jednak dłużnik traci możliwość wytoczenia powództwa opozycyjnego z chwilą wyegzekwowania świadczenia objętego tytułem wykonawczym w całości lub w określonej części w odniesieniu do już wyegzekwowanego świadczenia. Powództwo to jest więc niedopuszczalne w części, w której wykonalność tytułu wykonawczego wygasła na skutek jego zrealizowania. Przedawnienie z art. 117 § 1 k.c. obejmuje tylko część roszczeń majątkowych materialnoprawnych. W powództwie zaś z art. 840 k.p.c. mieści się roszczenie procesowe dłużnika, realizującego swe uprawnienie do ochrony w postępowaniu egzekucyjnym. Żądanie czynności sądowej w postaci orzeczenia pozbawiającego lub ograniczającego wykonalność tytułu wykonawczego może być przedmiotem powództwa z art. 840 k.p.c. dopóty, dopóki objęte tym tytułem roszczenie wierzyciela nie zostanie zaspokojone. Z chwilą bowiem ukończenia postępowania egzekucyjnego, na podstawie którego wierzyciel został zaspokojony, zostaje on pozbawiony prawa dyspozycji tytułem wykonawczym. Tytuł ulega zatrzymaniu w aktach (art. 816 k.p.c.) i nie grozi dłużnikowi żadnymi ujemnymi skutkami. Innymi słowy - powództwo przeciw - egzekucyjne służy pozbawieniu lub ograniczeniu wykonalności tytułu wykonawczego i może być realizowane tylko pod warunkiem, że istnieje potencjalna możliwość wykonania tytułu wykonawczego. Prawo do wytoczenia powództwa opozycyjnego dłużnik traci z chwilą wyegzekwowania świadczenia objętego tytułem wykonawczym w każdym przypadku.

W myśl projektowanej zmiany w przypadku, niewykazania przez wierzyciela, że dochodzone roszczenie nie uległo przedawnieniu lub, że dłużnik zrzekł się skorzystania z zarzutu przedawnienia, do wyegzekwowania roszczenia w ogóle by nie doszło, bowiem nie zostałyby spełnione przesłanki z art. 797 § 1 k.p.c. – analogicznie w postępowaniu sądowym pozew nie wywołałby skutków przewidzianych przepisami prawa. Zatem oprócz ogólnych wymogów formalnych, wspomniane pisma muszą odpowiadać wymogom szczególnym określonym przez przepisy kodeksu postępowania cywilnego o egzekucji. I tak np. w przypadku wniosku o wszczęcie egzekucji do takich wymogów zalicza się przewidziany w art. 797 k.p.c. obowiązek: wskazania świadczenia, które ma być spełnione, wskazania sposobu egzekucji, dołączenia tytułu wykonawczego. Po wprowadzeniu projektowanych zmian wierzyciel miałby także obowiązek wykazania, że dochodzone roszczenie nie uległo przedawnieniu lub, że dłużnik zrzekł się

skorzystania z zarzutu przedawnienia. Konsekwencją przyjęcia zasady, że pisma wszczynające postępowanie egzekucyjne muszą odpowiadać określonym ustawowym wymogom formalnym, jest konieczność stosowania art. 130 k.p.c. w zakresie postępowania z pismami, które ich nie spełniają, a więc takimi, które zawierają braki formalne, uniemożliwiające nadanie sprawie prawidłowego biegu. Gdy pismo wszczynające postępowanie ma braki formalne uniemożliwiające nadanie mu biegu - po wprowadzeniu projektowanych zmian - brakiem formalnym byłoby również niewykazanie w sposób dostateczny, że dochodzone roszczenie nie uległo przedawnieniu lub, że dłużnik zrzekł się skorzystania z zarzutu przedawnienia. Organ egzekucyjny powinien zatem w takiej sytuacji wezwać podmiot je składający do ich uzupełnienia pod rygorem zwrotu wniosku (analogicznie winien postępować sąd w przypadku pozwu zawierającego braki formalne). Biorąc pod uwagę powyższe, już na etapie pisma wszczynającego postępowanie sądowe albo egzekucyjne, podmiot – wnioskujący byłby zobowiązany do wykazania okoliczności potwierdzających nieprzedawnienie roszczeń bądź niezgłoszenie zarzutu przedawnienia – co skutecznie tamowałoby dochodzenie roszczeń przedawnionych. Wykazanie wyżej wymienionych okoliczności polegałoby np. na dołączeniu do wniosku dokumentu ze wskazaniem daty wydania orzeczenia.

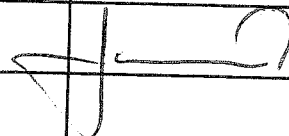
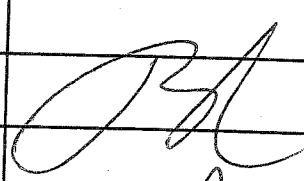
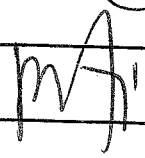

Bezpośrednimi adresatami proponowanych regulacji są sądy oraz podmioty, posiadające status tzw. zawodowych pełnomocników (adwokaci, radcowie prawni, rzecznicy patentowi). Propozycje zawarte w projekcie odnoszą się również do nieograniczonego kręgu jednostek, które mogą występować w charakterze stron i uczestników postępowania cywilnego.

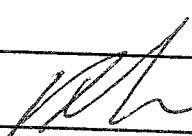

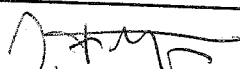
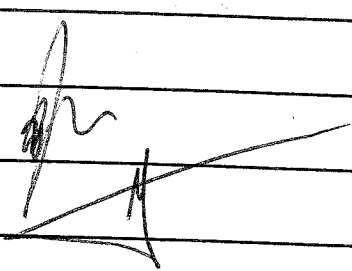
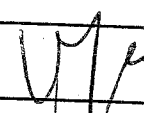
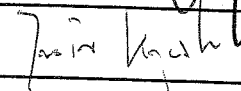
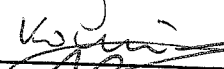

Wejście w życie proponowanych zmian nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa ani dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

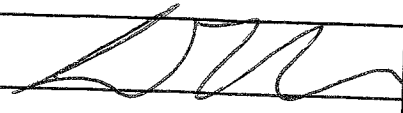
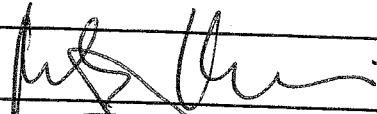
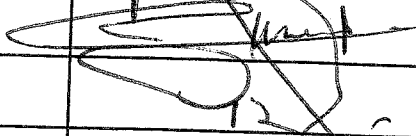

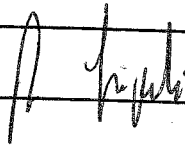
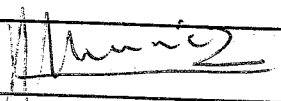
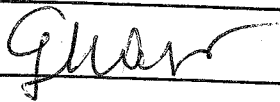
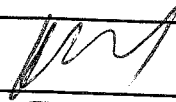

Projektowane zmiany nie spowodują konieczności wprowadzenia istotnych zmian w aktach wykonawczych.

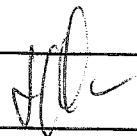
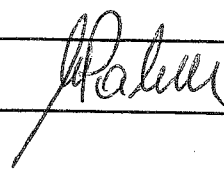
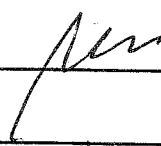

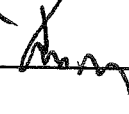
Projektowana regulacja nie jest sprzeczna z prawem Unii Europejskiej.

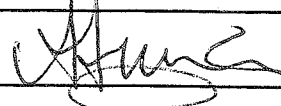
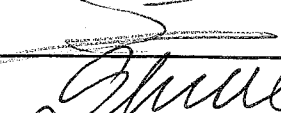
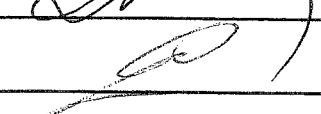

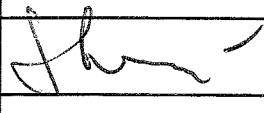
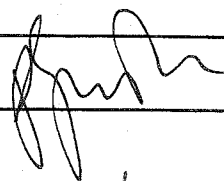
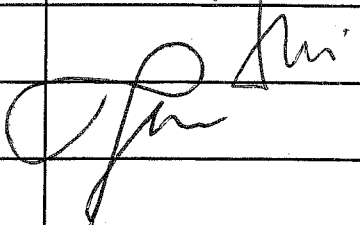
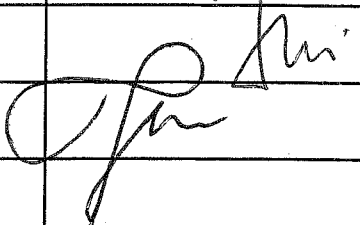
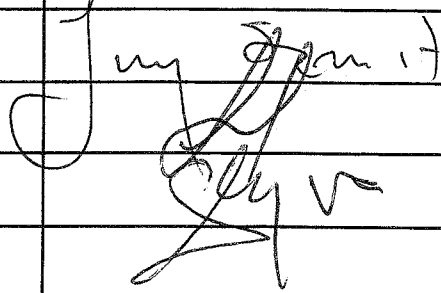
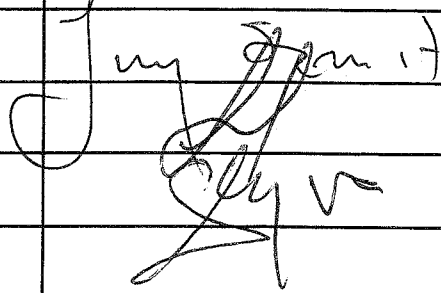
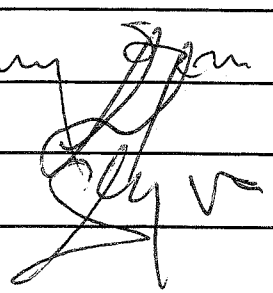
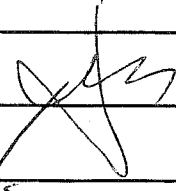

Lista Posłów KP PiS
*Popierających projekt ustawy o zmianie ustawy
 - Kodeks postępowania cywilnego*

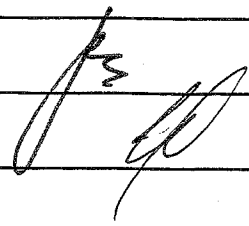
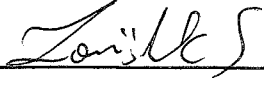

L.p.	Imię	Nazwisko	Podpis
1.	Adam	Abramowicz	
2.	Andrzej	Adamczyk	
3.	Waldemar	Andzel	
4.	Dorota	Arciszewska- Mielewczyk	
5.	Jan	Ardanowski	
6.	Iwona	Arent	
7.	Marek	Ast	
8.	Zbigniew	Babalski	
9.	Piotr	Babiarz	
10.	Piotr	Babinetz	
11.	Barbara	Bartus	
12.	Dariusz	Bąk	
13.	Włodzimierz	Bernacki	
14.	Andrzej	Bętkowski	
15.	Mariusz	Błaszczak	
16.	Antoni	Błądek	
17.	Jacek	Bogucki	
18.	Joachim	Brudziński	
19.	Barbara	Bubula	
20.	Zbigniew	Chmielowiec	

21.	Przemysław	Czarnecki	
22.	Witold	Czarnecki	
23.	Arkadiusz	Czartoryski	
24.	Piotr	Ćwik	
25.	Leszek	Dobrzyński	
26.	Zbigniew	Dolata	
27.	Marcin	Duszek	
28.	Jan	Dziedziczak	
29.	Tadeusz	Dziuba	
30.	Jacek	Falfus	
31.	Szymon	Giżyński	
32.	Kazimierz	Gołojuch	
33.	Małgorzata	Gosiewska	
34.	Artur	Górski	
35.	Czesław	Hoc	
36.	Józefa	Hrynkiewicz	
37.	Michał	Jach	
38.	Wiesław	Janczyk	
39.	Grzegorz	Janik	
40.	Wojciech	Jasiński	
41.	Andrzej	Jaworski	
42.	Mariusz Orion	Jędrysek	
43.	Krzysztof	Jurgiel	
44.	Jarosław	Kaczyński	
45.	Mariusz	Kamiński	
46.	Sławomir	Kłosowski	

47.	Lech	Kořakowski	
48.	Robert	Kořakowski	
49.	Henryk	Kowalczyk	
50.	Bartosz	Kownacki	
51.	Maks	Kraczkowski	
52.	Leonard	Krasulski	
53.	Piotr	Król	
54.	Elzbieta	Kruk	
55.	Marek	Kuchciński	
56.	Adam	Kwiatkowski	
57.	Marek	Kwitek	
58.	Tomasz	Latos	
59.	Krzysztof	Lipiec	
60.	Adam	Lipiński	
61.	Marek	Łatas	
62.	Maciej	Łopiński	
63.	Marzena	Machalek	
64.	Krzysztof	Maciejewski	
65.	Antoni	Macierewicz	
66.	Ewa	Malik	
67.	Maciej	Małecko	
68.	Gabriela	Mastowska	
69.	Marcin	Mastalerek	
70.	Jerzy	Materna	
71.	Grzegorz	Matusiak	
72.	Marek	Matuszewski	

73.	Beata	Mazurek	
74.	Krzysztof	Michałkiewicz	
75.	Kazimierz	Moskal	
76.	Piotr	Naimski	
77.	Maria	Nowak	
78.	Halina	Olendzka	
79.	Marek	Opióła	
80.	Jacek	Osuch	
81.	Anna	Paluch	
82.	Krystyna	Pawłowicz	
83.	Stanisław	Pięta	
84.	Dariusz	Piontkowski	
85.	Stanisław	Piotrowicz	
86.	Jerzy	Polaczek	
87.	Marek	Polak	
88.	Piotr	Polak	
89.	Piotr	Pyzik	
90.	Elzbieta	Rafalska	
91.	Urszula	Rusecka	
92.	Bogdan	Rzońca	
93.	Małgorzata	Sadurska	
94.	Jacek	Sasin	
95.	Jerzy	Sądel	
96.	Grzegorz	Schreiber	
97.	Dariusz	Seliga	
98.	Jarosław	Sellin	

99.	Andrzej	Smirnow	
100.	Kazimierz	Smoliński	
101.	Anna	Sobecka	
102.	Czesław	Sobierajski	
103.	Krzysztof	Sońta	
104.	Lech	Sprawka	
105.	Jarosław	Stawiarski	
106.	Stefan	Strzałkowski	
107.	Marek	Suski	
108.	Paweł	Szałamacha	
109.	Wojciech	Szarama	
110.	Krzysztof	Szczerski	
111.	Jolanta	Szczypińska	
112.	Andrzej	Szlachta	
113.	Jerzy	Szmit	
114.	Stanisław	Szwed	
115.	Beata	Szydło	
116.	Jan	Szyszko	
117.	Janusz	Śniadek	
118.	Jacek	Świat	
119.	Krzysztof	Tchórzewski	
120.	Robert	Telus	
121.	Ryszard	Terlecki	
122.	Grzegorz	Tobiszowski	
123.	Jan	Warzecha	
124.	Witold	Waszczykowski	

125.	Elzbieta	Witek	
126.	Michał	Wojtkiewicz	
127.	Grzegorz	Woźniak	
128.	Anna	Zalewska	
129.	Sławomir	Zawiślak	
130.	Łukasz	Zbonikowski	
131.	Jarosław	Zieliński	
132.	Maria	Zuba	
133.	Wojciech	Zubowski	
134.	Jerzy	Żyżyński	
135.			
136.			
137.			
138.			
139.			
140.			